



Ankestyrelsen
ast@ast.dk

Dato: 29. maj 2026
Enhed: Kommunalret
Sagsbeh.: Linnea Withøft Nielsen
Koordineret med:
Sagsnr.: 2025 - 11404
Dok. nr.: 4556205

Langeland Kommunes sagsbehandling i Familieafdelingen

1. Indledning

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har som led i sit tilsyn med kommunerne og Ankestyrelsen fundet anledning til at tage en tilsynssag om Langeland Kommunes sagsbehandling på familieområdet op til behandling.

Ankestyrelsens tilsyn udtalte den 3. november 2022, at Langeland Kommune ikke havde overholdt en række bestemmelser i offentlighedsloven, forvaltningsloven, retssikkerhedsloven og serviceloven i forbindelse med kommunens sagsbehandling i familieafdelingen.

Siden tilsynets udtalelse af 3. november 2022 har tilsynet løbende fulgt op på, om kommunen rettede op på de ulovlige forhold i familieafdelingen.

Ankestyrelsen oprettede i juni 2024 en ny tilsynssag om familieafdelingen i Langeland Kommune. Denne sag blev oprettet på baggrund af oplysninger, som tilsynet modtog fra Den Permanente Task Force på børneområdet. Ankestyrelsen afviste den 27. august 2025 at rejse en ny tilsynssag over for Langeland Kommune, men tilkendegav, at tilsynet ville følge op på udviklingen i de tiltag, som Langeland Kommune havde iværksat.

Ankestyrelsen har den 6. maj 2026 afsluttet opfølgningen på Langeland Kommunes arbejde med at gennemgå sager på baggrund af tilsynets udtalelse i den første tilsynssag fra november 2022. Samme dag har Ankestyrelsen oplyst til kommunen, at tilsynet heller ikke gør mere i sagen, som tilsynet afviste at rejse den 27. august 2025.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet vurderer, at det er ubestridt, at Langeland Kommunes Familieafdeling på tidspunktet for tilsynets afvisningsudtalelse af 27. august 2025 handlede i strid med lovgivningen på børneområdet.

Ministeriet vurderer samtidig, at der mangler oplysninger i sagen om, hvilke konkrete lovbrud, der er tale om, omfanget heraf, samt om, hvorvidt kommunen fortsat handler i strid med lovgivningen.

Ministeriet pålægger derfor Ankestyrelsen at behandle sagen, som tilsynet afviste at tage op den 27. august 2025, på ny efter de retningslinjer, der er angivet til sidst i denne udtalelse.

Nedenfor følger en gennemgang af sagens baggrund og retsgrundlag og derefter en nærmere begrundelse for Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering af sagen.

2. Sagens baggrund

2.1. Tilsynets udtalelse af 3. november 2022

Tilsynet vurderede i sin udtalelse af 3. november 2022, at Langeland Kommune burde gennemgå samtlige igangværende og eventuelt afsluttede sager i familieafdelingen med henblik på at vurdere, om der var grundlag for at genoptage de afgørelser, der var truffet. Kommunen skulle i den forbindelse tage stilling til, hvilke af de afsluttede sager, der var relevante at gennemgå.

Tilsynet har løbende fulgt op på udtalelsen af 3. november 2022. Opfølgningen har drejet sig om den sagsgennemgang, som kommunen iværksatte på baggrund af tilsynsudtalelsen.

Den 6. maj 2026 udtalte Ankestyrelsen, at tilsynet ikke fandt grundlag for at foretage yderligere, og at sagen derfor afsluttes. Tilsynet vurderede i den forbindelse, at kommunen har fulgt op på tilsynets udtalelse af 3. november 2022 og gennemført de fornødne tiltag i forhold til de sager i familieafdelingen, der som følge af udtalelsen skulle gennemgås.

Det kommunale tilsyn har i perioden fra den 1. januar 2022 til den 28. december 2025 oprettet i alt 26 konkrete tilsynssager om Langeland Kommunes Familieafdeling eller om den sagsgennemgang, som Langeland Kommune iværksatte på baggrund af tilsynets udtalelse af 3. november 2022.

3. Sagens oplysninger

3.1. Tilsynets udtalelse af 27. august 2025

3.1.1. Sagens baggrund

Den 3. juni 2024 modtog Ankestyrelsens tilsyn et notat fra Task Force – børn og unge i udsatte positioner. Taskforcen er et samarbejde mellem Ankestyrelsen og Social- og Boligstyrelsen, der rådgiver kommunerne på området for udsatte børn og unge.

Task Forcens notat omhandler status på et Task Force-forløb i Langeland Kommune, som blev påbegyndt i foråret 2023 som led i kommunens arbejde med at rette op på ulovlig administration efter tilsynets udtalelse af 3. november 2022.

Følgende fremgår af Task Force-notatet som revideret den 28. maj 2024:

”Både ledelse og børne- og ungerådgivere er engagerede, motiverede og prioriterer at indgå i aktiviteterne med Task Forcen. Når der har været afholdt aktiviteter med børne- og ungerådgiverne har tilbagemeldingerne været positive, og de har efterspurgt flere aktiviteter. Det er dog Task Forcens indtryk, at børne- og ungerådgiverne ikke formår at omsætte den formidlede viden i praksis.

Langeland Kommune er af Ankestyrelsens tilsyn opfordret til at gennemgå nuværende og tidligere sager for at udbedre eventuelle fejl i sagsbehandlingen. Gennemgang af sagerne varetages af et eksternt konsulentfirma, der udelukkende vurderer, hvorvidt der er foretaget lovbestemte sagsskridt. De vurderer ikke kvaliteten eller sagsbehandlingen som helhed.

Efterfølgende gennemgår chef og afdelingsleder konsulentfirmaets fund, hvorefter den ansvarlige børne- og ungeråd giver forventes at rette op på fejlene.

Der er ikke planlagt opfølgning på, om genopretningen er korrekt udført, den socialfaglige kvalitet heraf eller taget højde for, at arbejdet med genopretning kræver både ressourcer og faglige kompetencer.

Ud fra kommunens eget udførte overordnede ledelsestilsyn ses en meget lav grad af lovmedholdelighed i langt størsteparten af de enkelte sagsskridt. Der er i rådgivningsforløbet sket forbedringer på enkelte områder, dog med yderst begrænset progression og mindre end det forventelige.

Familieafdelingen oplyser, at de grundet prioritering, mængde af arbejdsopgaver samt daglig drift ikke kan overholde alle dele af lovgivningen.

[...]

Der udføres ikke tematiseret ledelsestilsyn grundet manglede ressourcer. Hverken ledelsen eller Task Forcen har derfor reelt indblik i den socialfaglige kvalitet i sagerne, udover de sager der er set i forbindelse med analysen og statusmøde 2. På baggrund af disse vurderer Task Forcen, at der ikke er sket mærkbare forandringer i sagsbehandlingen, og at der kan være bekymring for, hvorvidt børn, unge og familier får den nødvendige og den rette hjælp og støtte.

Task Forcen oplever, at der mangler faglig viden om, hvordan de enkelte sagsskridt udføres med både juridisk og socialfaglig kvalitet. Det ses ved, at børne- og ungerådsgiverne, den faglige koordinator og afdelingsleder efterspørger viden, de forventeligt burde have for at kunne arbejde på området.

Familieafdelingen følger stort set den udarbejdede udviklingsplan og har justeret den relevant undervejs ift. ressourcer og opgaver. Imidlertid er det Task Forcens indtryk, at der hovedsageligt er fokus på at få udarbejdet arbejdsgangsbeskrivelser og andre skriftlige/administrative produkter.

Det ses ikke, at den sparring, som Task Force har givet både mundtligt og skriftligt, bliver indarbejdet i arbejdsgangsbeskrivelser. I stedet ses forsøg på tjeklister i den enkelte sagsskridt frem for arbejdsgangsbeskrivelser, og der mangler således fokus på kvalitet og socialfaglighed. Task Forcen finder, at der mangler fokus på de skriftlige produkters kvalitet og anvendelighed, og der kan være derved være tvivl om, hvorvidt de er operationelle for børne- og ungerådsgiverne i deres sagsbehandling.

Barnets lov stiller krav til børne- og ungerådsgivernes socialfaglighed. Task Forcen kan være i tvivl, om børne- og ungerådsgiverne i Langeland Kommune kan imødekomme disse, og særligt om den faglige ledelse kan understøtte implementering af lovgivningen samt følge op på både lovkrav og intentioner med barnets lov.

[...]

Task Forcen har gennem forløbet oplevet, at ledelsen ikke i tilstrækkelig grad har omsat rådgivning og viden i den daglige praksis eller haft fokus på implementering og forankring.

Det er Task Forcens indtryk, at børne- og ungerådsgiverne mangler grundlæggende

kompetencer og viden på området, hvilket tidligere afdelingsleder og faglig koordinator har bekræftet.

Familieafdelingen har intern undervisning med faglig koordinator flere gange om måneden. Faglig koordinator oplyser, at det er de samme dele af sagsbehandlingen, der behandles igen og igen.

Forløbet med Familieafdelingen har desuden været præget af fokus fra medier, politiske udvalg og borgere i et større omfang end i andre Task Force-forløb. Det betyder, at børne- og ungerådgiverne til Task Force giver udtryk for, at de bliver usikre, fordi deres arbejde kritiseres både internt og eksternt. Task Forcen er blevet kontaktet af borgere flere gange sammenlignet med forløb i andre kommuner. Borgerne ønsker at gøre opmærksom på fejl i sagsbehandlingen eller at få hjælp til deres barn.

Ledelsen og politisk udvalg er blevet gjort bekendt med henvendelserne, samt anbefalet at håndtere disse, dog har Task Forcen ikke kendskab til, hvorvidt dette er sket.

Task Forcen vurderer, at en stor del af udfordringerne i Familieafdelingen relaterer sig til personale- og faglig ledelse, organisering, rammer, ressourcer og rekruttering, hvilket falder udenfor Task Forcens vanlige rådgivning og kompetencer.”

3.1.2. Ankestyrelsens undersøgelse af sagen

Tilsynet henvendte sig den 5. november 2024 til Social- og Boligstyrelsen med henblik på at afklare, hvorvidt der skulle igangsættes et nyt Task Force-forløb i Langeland Kommune, herunder om der var aftalt betingelser for et sådant forløb.

Det fremgår af en mail fra Social- og Boligstyrelsen til Ankestyrelsen dateret den 8. november 2024, at Task Force-forløbet forventedes genoptaget og forlænget, og at der var planlagt et møde mellem kommunen og Task Forcen i december 2024 med henblik på at igangsætte et nyt forløb i januar 2025.

Det ses ikke af sagens oplysninger, at Ankestyrelsens tilsyn indhentede yderligere oplysninger fra Task Forcen på baggrund af notatet af 28. maj 2024.

Ankestyrelsen anmodede den 29. november 2024 Langeland Kommune om en udtalelse, hvori kommunalbestyrelsen blev bedt om særligt at redegøre for, hvordan kommunen ville sikre, at kommunen overholdt lovgivningen i forbindelse med behandlingen af sager i Familieafdelingen.

Kommunalbestyrelsen besvarede høringen den 27. februar 2025. Følgende fremgår af kommunalbestyrelsens udtalelse:

”Tilsynet beder kommunalbestyrelsen om særligt at redegøre for, hvordan Langeland Kommune vil sikre, at kommunen overholder lovgivningen i forbindelse med behandling af sager i Familieafdelingen.

Kommunalbestyrelsen ser med stor alvor på kritikken fra Den permanente Task Force til Tilsynet i Ankestyrelsen og vil sætte ind med styrket fokus på at overholde lovgivningen i Familieafdelingens sagsbehandling. Kommunalbestyrelsen mener, at hjælp og støtte til udsatte og sårbare familier er en velfærdskerneopgave, som skal håndteres med både empati og stor faglig professionalisme.

Derfor har Kommunalbestyrelsen siden 2022 iværksat flere tiltag for at forbedre sagsbehandlingen i et komplekst felt med voksende antal komplicerede sager.

[...]

Progressionen af tiltagene er mangelfulde og fremskridtene synes langsommelig og vi må desværre konstatere, at det er langt fra et tilfredsstillende kvalitetsniveau i sagsbehandlingen, der skal sikre rettidig hjælp, overholdelse af lovgivning samt langsigtede løsninger, der styrker familiers trivsel og muligheder.

Task Force konstaterer ligeledes, at der er en meget lav grad af lovmedholdelighed, og at prioriteringerne af opgaver medfører overtrædelser af lovgivningen.

Det vil vi som Kommunalbestyrelse reagere på ved at tage yderligere skridt til at styrke kvaliteten i Familieafdelingens arbejde.

Kommunalbestyrelsen anerkender, at medarbejderne i Familieafdelingen gennemgår en vanskelig periode med øget offentlig opmærksomhed på afdelingens opgaveløsning.

Men hverken vanskelige opgaver eller svære vilkår kan undskylde, at sagsbehandlingen ikke overholder lovenes krav. Det er Kommunalbestyrelsens opfattelse, at det ikke er medarbejderne, men afdelingens øverste ledelse, der i samarbejde med udvalg og Kommunalbestyrelse har ansvaret for at bringe orden i Familieafdelingens sagsbehandling.

Derfor bevilger Kommunalbestyrelsen ressourcer til at foretage yderligere en opnormering af antallet af sagsbehandlere med 60 pct. Samtidig pointerer vi og stiller krav om, at det er en ledelsesmæssig opgave at forbedre både kvaliteten og retssikkerheden i sagsbehandlingen samt arbejdsmiljøet i Familieafdelingen. Det indebærer bl.a. krav om styrket faglig ledelse, forbedret og systematisk ledelsestilsyn, ledelsesinformation til direktionen og et krav om, at ledelsen giver en udførlig systematisk status til fagudvalget på emner som politiske målsætninger, budget, den faglige indsats og den administrative indsats."

Ankestyrelsen anmodede på ny kommunen om en udtalelse ved høring af 15. maj 2025. Følgende fremgår af Ankestyrelsens høring:

"Kommunalbestyrelsens svar giver os anledning til at bede kommunalbestyrelsen om en supplerende udtalelse.

Vi skal bruge udtalelsen til at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag. Vi henviser til kapitel VI i kommunestyrelsesloven. Vi bemærker, at udtalelsen skal behandles af kommunalbestyrelsen i et møde.

Vi beder kommunalbestyrelsen i Langeland Kommune om at redegøre for, hvilke konkrete tiltag kommunen vil sætte i værk med henblik på at sikre, at kommunen overholder lovgivningen i forbindelse med behandling af sager i Familieafdelingen. Vi beder i den forbindelse kommunalbestyrelsen om at oplyse, hvorvidt kommunen har forlænget samarbejdet med Den Permanente Task Force."

Følgende fremgår af Langeland Kommunes høringssvar af 30. juni 2025:

”Som også nævnt i Kommunalbestyrelsens udtalelse af 27. februar 2025 til Tilsynet i Ankestyrelsen, blev der ved Kommunalbestyrelsens beslutning af 24. februar 2025, godkendt bevilling til en væsentlig opnormering af medarbejderressourcerne i kommunens familieafdeling. Status på opnormeringen er, at der allerede er ansat flere nye medarbejdere. Rekrutteringsprocessen er dog udfordret af særligt to forhold. Det ene, at flere samtidige langtidssygemeldinger blandt det allerede fastansatte personale, delvis udvander nyansættelserne (opnormeringen). Det andet, at det generelt er et vanskeligt marked at rekruttere et større antal kvalificerede sagsbehandlere i, på kort tid.

Familieafdelingen har herudover - også i forlængelse af Kommunalbestyrelsens udtalelse af 27. februar 2025, indgået et samarbejde med en privat konsulentvirksomhed, om et fagligt - og ledelsesmæssigt løft i Familieafdelingen. Aftalen er indgået for perioden 1. april 2025 til udgangen af 2025, med mulighed for forlængelse. Der er i aftalen indeholdt gennemsnitlig 15 timers understøttelse per uge.

Aftalen indeholder bl.a. en interimsadgang til kompetencer og faglighed ved konsulentvirksomheden, hvor Familieafdelingens ledelse og medarbejdere, gives adgang til konkret sparring og understøttelse ved erfarne ledere, socialrådgiver og jurist, der alle har et indgående kendskab til området. Målet er derved særligt, ved hjælp af en faciliteret udvidet adgang til fag- og ledelsesstøtte, at sikre den nødvendige kvalitetsopbygning i det grundlæggende myndighedsarbejde. Målet er også at gøre afdelingen klar til at kunne indgå i et videre forløb med Den Permanente Task Force. Det er i forbindelse med et opfølgende møde den 19. maj 2025, mellem Langeland Kommune og Den Permanente Task Force under Social - og Boligstyrelsen, drøftet, at samarbejdet med Den Permanente Task Force forventes genoptaget senest i løbet af 1. kvartal 2026.

Endelig er der i Familieafdelingen påbegyndt opbygning af en ny struktur, hvor der fremover vil være en leder af Familieafdelingen, samt på sigt 2 teamledere. Den ene teamlederstilling er allerede slået op med forventet besættelse 1. august eller 1. september 2025. Baggrunden for, at det i første omgang kun er den ene teamlederstilling, der er slået op er, at der for nylig blev indgået en gensidig fratrædelsesaftale med daværende leder af Familieafdelingen.

Stillingen som leder af Familieafdelingen er derfor aktuelt vakant, men forventes besat snarest muligt. På grund af forestående sommerferie dog forventelig tidligst per 1. oktober 2025. Det er i den forbindelse vurderet, at en ny leder, skal gives mulighed for indflydelse på ansættelse af den anden teamleder. Samtidig er det besluttet at ændre på ledelsesstrukturen, hvorefter den konstituerede chef for Borger -, Social- og Arbejdsmarked, hvor Familieafdelingen organisatorisk er forankret, for nuværende prioriterer ledelse i og omkring Familieafdelingen - således også i forbindelse med den aktuelt vakante lederstilling. Chefområdets øvrige ansvarsområder varetages midlertidigt i andet regi. I samme forbindelse forventes der indgået en aftale med ekstern konsulentvirksomhed, om midlertidig interim fagledelse. [...]”

3.1.3. Ankestyrelsens afvisning af at rejse en tilsynssag

Herefter afviste Ankestyrelsen den 27. august 2025 at rejse en tilsynssag. Følgende fremgår af udtalelsen:

”Ankestyrelsen har gennemført en indledende undersøgelse af sagen.

På baggrund af Langeland Kommunes udtalelser finder Ankestyrelsen ikke anledning til at foretage yderligere. Vi følger dog udviklingen i Langeland Kommunes sagsbehandling i Familieafdelingen og beder om at

modtage en status senest den 1. marts 2026.

Vi lægger vægt på, at det fremgår af Langeland Kommunes udtalelse af 27. februar 2025, at der bliver bevilget ressourcer til at foretage en opnormering af antallet af sagsbehandlere med 60 pct.

Vi lægger også vægt på, at det fremgår af Langeland Kommunes supplerende udtalelse af 1. juli 2025, at der er indgået et samarbejde med en privat konsulentvirksomhed om et fagligt- og ledelsesmæssigt løft i Familieafdelingen ved at give adgang til sparring og understøttelse, både fagligt og ledelsesmæssigt. Det fremgår, at formålet med samarbejdet også er at gøre afdelingen klar til samarbejdet med Den Permanente Task Force, som forventes genoptaget senest i løbet af 1. kvartal 2026.

Vi lægger desuden vægt på, at det fremgår af Langeland Kommunes supplerende udtalelse, at Familieafdelingen har påbegyndt opbygningen af en ny struktur med en leder af Familieafdelingen og på sigt to teamledere.

Da kommunen således har iværksat en række tiltag, der har til formål at rette op på de forhold, der er konstateret i sagsbehandlingen i Familieafdelingen, vurderer vi, at der på nuværende tidspunkt ikke er anledning til at rejse en tilsynssag.

Ankestyrelsen vil dog følge udviklingen i forhold til de iværksatte tiltag, og vi beder derfor Langeland Kommune om at orientere Ankestyrelsen med en status på sagsbehandlingen i Familieafdelingen. Samtidig beder vi kommunen om at redegøre for, hvilken effekt de iværksatte tiltag har haft på kommunens overholdelse af lovgivningen i forbindelse med sagsbehandlingen i Familieafdelingen. Vi beder om at modtage redegørelsen senest den 1. marts 2026.”

Ankestyrelsen afviste således at rejse en tilsynssag over for Langeland Kommune, men besluttede samtidig at følge op på de tiltag, kommunen havde iværksat, og anmodede på den baggrund Langeland Kommune om en status herpå senest 1. marts 2026.

3.2. Sagens forløb i Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Indenrigs- og sundhedsministeren modtog den 6. november 2025 SOU (Alm. del), samrådsspørgsmål T-W vedrørende Familieafdelingen i Langeland Kommune. Spørgsmålene blev besvaret ved et åbent samråd den 9. december 2025.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet blev i den forbindelse opmærksom på Ankestyrelsens udtalelse af 27. august 2025 om afvisning af at rejse en ny tilsynssag over for Langeland Kommune og anmodede den 21. november 2025 Ankestyrelsen om sagens akter med henblik på at vurdere, hvad sagen gav anledning til. Ministeriet modtog sagsakterne den 24. november 2025.

Ministeriet anmodede den 11. februar 2026 Ankestyrelsen om oplysninger om, hvor mange tilsynssager, Ankestyrelsen på daværende tidspunkt havde oprettet om Langeland Kommunes Familieafdeling og kommunens gennemgang af sager.

Baggrunden for anmodningen var, at det fremgik af oplysninger, som ministeriet havde modtaget fra Fyns Amts Avis, at Ankestyrelsen havde oprettet 26 tilsynssager om disse emner.

Ankestyrelsen svarede følgende den 16. februar 2026:

”Tilsynet kan oplyse, at tilsynet i forbindelse med behandlingen af en aktindsigtsanmodning identificerede 26 sager, der handlede om Familieafdelingen i Langeland Kommune eller kommunens sagsgennemgang på baggrund af tilsynsudtalelsen af 3. november 2022. Der er tale om sager, der er oprettet i perioden fra den 1. januar 2022 til den 28. december 2022, dvs. også sager oprettet forud for udtalelsen.

Tilsynet kan oplyse, at en af de 26 sager fortsat er verserende. De resterende 25 sager har haft følgende udfald:

- 11 sager, hvor der er registreret udfaldskode: § 50 udtalelse (heraf de 10 sager, der var omfattet af tilsynsudtalelsen af 3. november 2022)
- 11 sager, hvor der er registreret udfaldskode: § 48 a afvisning
- 2 sager, hvor der er registreret udfaldskode: § 48 a afsluttet efter undersøgelse
- En sag, hvor der er registreret udfaldskode: kompetenceafvisning (§ 48 - oversendt til Datatilsynet).”

Ankestyrelsen orienterede den 2. marts 2026 ministeriet om, at Ankestyrelsen den 25. februar 2026 havde modtaget en status fra Langeland Kommune. Ankestyrelsen vedlagde kopi af kommunens status af 25. februar 2026.

Kommunens status indeholder oplysninger om ansættelser i Familieafdelingen, status på kommunens samarbejde med en privat konsulentvirksomhed om fagligt og ledelsesmæssigt løft i Familieafdelingen, ny ledelsesstruktur samt andre iværksatte tiltag.

Følgende fremgår bl.a. af kommunens status vedrørende bevilling af ressourcer til at opnormere antallet af sagsbehandlere med 60 procent:

”Pr. januar 2026 er der ansat 15 socialrådgivere i afdelingen. Én stilling er i opslag. Siden tilbagemeldingen til Ankestyrelsen er der ansat seks socialrådgivere over fire stillingsopslag.”

Følgende fremgår af kommunens status vedrørende kommunens samarbejde med et privat konsulentfirma om fagligt og ledelsesmæssigt løft af Familieafdelingen med henblik på at klargøre afdelingen til samarbejdet med Den Permanente Task Force:

”I april 2025 blev der indgået et samarbejde med Riedl & Co. Samarbejdet blev afsluttet ved udgangen af november 2025. Foruden løbende ledelsesmæssig og faglig understøttelse af afdelingen blev det aftalt, at identificerede udfordringer skulle udpeges og håndteres. Dette bidrog bl.a. med følgende gennemførte initiativer: - Overordnet gennemgang/sagsprioritering af alle sager - Fokus på genopretning af handicapområdet – herunder løbende sparring med bl.a. beregning og procedurebeskrivelser - Etablering og overlevering af visitationspraksis - kapacitetsstyring/økonomi med udføreledet, Flexhuset - Takst- og ydelsesbeskrivelser/tilbudsportal/økonomi på udføreledet Møllehuset - Understøttelse af Familieplejen – herunder prioritering og procedurebeskrivelser - Ledelsesmæssig

omorganisering af Familieafdelingen - Etablering af ny funktion i form af en modtagelse - Samarbejdsaftale mellem Flexhuset og Familieafdelingen - Kontrakter og kvalificering af indkøb og tilbudsindhentning Ovenstående er ikke en udtømmende opgørelse over iværksatte initiativer. Langeland Kommune har senest af 20. oktober afholdt møde med Den Permanente Task Force ift. planlægning af et samarbejde. På mødet gav Langeland Kommune en status på iværksatte aktiviteter, og fortalte, at afdelingen er klar til at indgå i et samarbejde inden udgangen af første kvartal 2026. På den baggrund blev det aftalt, at Task Force ville vende tilbage med et udkast til en beskrivelse af forløbet samt opstartsdato. Task Force orienterede om, at de forventede at kunne opstarte samarbejdet efter påske 2026.”

Følgende fremgår af kommunens status om kvalitet i sagsbehandlingen og effekt af de iværksatte tiltag:

”Stillingen som afdelingsleder har været vakant siden juni frem til november 2025. Der er derfor kun blevet foretaget ét ledelsestilsyn i afdelingen, som blev foretaget i november 2025. Afdelingen har dog implementeret et ugentligt visitationsforum, hvor alle sager behandles inden indsatser bevilliges. Dette har haft til formål at ensarte sagsbehandlingen, styre økonomien samt sørge for et systematisk refleksionsrum, hvor medarbejdere har haft mulighed for at vende deres sag. Efter ansættelsen af en afdelingsleder er visitationsforummet fortsat. I dag fremgår desuden et årshjul med faglige temaer, fokusområder ift. screeninger, afdækninger og BFUer. Desuden fremgår hvornår der foretages ledelsestilsyn, og hvad der heri vil være fokus på. Årshjulet igangsættes pr. januar 2026. På trods af begrænsede ledelsestilsyn er ledelsen af den overbevisning, at kvaliteten i sagsbehandlingen kontinuerligt forbedres. Dette fremgår bl.a. af visitationsmøderne. Desuden modtages tilbagemeldinger fra interne samarbejdspartnere om, at der er kontinuitet i sagerne og at afdelingen er kontaktbar. I hele 2025 har der været dagsordenssat punkterne navngivet, Status fra Familieafdelingen og Budgetopfølgning, på fagudvalgsmøderne. På møderne har forvaltningen givet en status på arbejdet med Familieafdelingen samt økonomien på området. Afsluttende er der i afdelingen igangsat et arbejde med at implementere et økonomimodul i fagsystemet DUBU. Modulet skal øge styringsgrundlaget af området, og medvirke til at give socialrådgiverne bedre forudsætninger for at træffe socialfaglige og økonomiske beslutninger på området.

[...]

Samlet set er afdelingen et nyt sted, hvor der er et forbedret fundament for kontinuerligt at forbedre kvaliteten i sagsbehandlingen. Arbejdet forventes understøttet af samarbejdet med Den Permanente Task Force efter påske.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Ankestyrelsen modtog den 26. marts 2026 en orientering fra Folketingets Ombudsmand om, at Ombudsmanden på det foreliggende grundlag havde afsluttet sin undersøgelse af Langeland Kommunes anvendelse af it-systemet DUBU, samt en kopi af Ombudsmandens brev af 26. marts 2026 til kommunen. Ombudsmandens sag vedrørte alene kommunens brug af automatiske funktionaliteter i it-systemet DUBU, og sagen havde på den baggrund ikke et sådant sammenfald med Ankestyrelsens eller ministeriets tilsynssag, at den havde betydning for spørgsmålet om tilsynsmyndighedernes adgang til at rejse en sag.

Ankestyrelsen afsluttede den 6. maj 2026 sin opfølgning i tilsynssagen med følgende begrundelse:

”Tilsynet har den 25. februar 2026 modtaget Langeland Kommunes orientering om status på kommunens overholdelse af lovgivningen i forbindelse med sagsbehandlingen i Familieafdelingen.

Det fremgår blandt andet af kommunes brev, at kommunen har samarbejdet med en ekstern konsulent om et fagligt og ledelsesmæssigt løft med henblik på at gøre Familieafdelingen klar til et forløb med Den Permanente Task Force. Samarbejdet med den eksterne konsulent har blandt andet medført etablering af fast visitationspraksis, styring af kapacitet og økonomi samt en omorganisering af Familieafdelingen.

Tilsynet er desuden bekendt med, at Langeland Kommune i april 2026 har haft et møde med Den Permanente Task Force med henblik på at genoptage taskforce-forløbet i maj 2026 og forlænge aftaleperioden.

Langeland Kommune og Den Permanente Task Force har den 5. maj 2026 opdateret aftalegrundlaget for task force-samarbejdet. Det fremgår blandt andet af aftalen, at ”... en forlængelse skal bidrage til at imødekomme de væsentligste behov for at styrke lovmedholdelighed og socialfaglig kvalitet i sagsbehandlingen i Familieafdelingen i Langeland Kommune”. Forløbet indeholder en plan for aktiviteter fra maj 2026 til januar 2028.

På baggrund af aftalen mellem Langeland Kommune og Den Permanente Task Force om at genoptage taskforce-forløbet i maj 2026 og kommunens orientering, gør tilsynet ikke mere i sagen.

Vi har noteret os, at Langeland Kommune har oplyst, at de har gennemført den omorganisering og opnormering af Familieafdelingen, som blev beskrevet i kommunens tidligere udtalelser af 27. februar og 1. juli 2025, hvilket efter det oplyste har resulteret i en mere ensartet sagsbehandling og praksis i afdelingen.

Vi har desuden noteret os, at kommunen har oplyst, at den har igangsat et årshjul for 2026 med ledelsestilsyn, faglige temaer og fokusområder med henblik på fortsat at forbedre sagsbehandlingen i Familieafdelingen.”

Følgende fremgår af Task Forcens notat om forlængelse af Task Force-forløb i Familieafdelingen i Langeland Kommune som opdateret den 5. maj 2026:

”Ud fra Task Forcens erfaringer frem til nu vurderes det nødvendigt, at en forlængelse indebærer et mere intensivt forløb og hyppigere kontakt med Familieafdelingen, der langt overstiger et vanligt forløb, hvis det skal være muligt at understøtte forandringer i sagsbehandlingen i kommunen.

En forlængelse skal bidrage til at imødekomme de væsentligste behov for at styrke lovmedholdelighed og socialfaglig kvalitet i sagsbehandlingen i Familieafdelingen i Langeland Kommune, som er identificeret i det hidtidige forløb. Det er Task Forcens vurdering, at der er behov for kvalificering af alle dele af sagsbehandlingen. På baggrund af den tidligere udarbejdede analyserapport, erfaringer fra andre Task

Force-forløb og kendskabet til Familieafdelingen gennem de sidste to år er det samtidig vurderingen, at det i en forlængelse udelukkende vil være realistisk at arbejde med de dele af sagsbehandlingen, der vedrører inddragelse og faglig udredning.

Familieafdelingen skal derfor forvente et længerevarende udviklingsarbejde efter ophørt Task Force-forløb, hvor de selv skal fortsætte et omfattende udviklingsarbejde vedrørende øvrige elementer i sagsbehandlingen.

Når forlængelse af forløbet med Task Forcen og Langeland Kommune effektueres, vil Task Forcen løbende følge op med kommunen på:

1. Om der i Familieafdelingen ses en forbedring i den konkrete sagsbehandling, som afspejler nedenstående forventede udbytte
 2. Om kommunen gennemfører nedenstående aktiviteter planmæssigt
- Såfremt der ikke ses en udvikling i retning af det forventede udbytte, og såfremt aktiviteter ikke gennemføres planmæssigt, vil Task Forcen vurdere, om forløbet skal fortsættes.”

Ankestyrelsens tilsyn har således den 6. maj 2026 endeligt afsluttet sagen uden at foretage sig yderligere. Ankestyrelsens tilsyn har begrundet dette med, at Langeland Kommune har indgået et forlænget samarbejde med Den Permanente Task Force.

4. Retsgrundlag

4.1. Tilsynets kompetence og sagsrejsning

Det kommunale og regionale tilsyn varetages af Ankestyrelsen med Indenrigs- og Sundhedsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Det følger af § 47 i lov om kommunernes styrelse (jf. lovbekendtgørelse nr. 13 af 5. januar 2026).

Det kommunale tilsyn er et retligt tilsyn. Det følger af lov om kommunernes styrelse § 48, stk. 1, hvorefter Ankestyrelsen fører tilsyn med at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Dette omfatter både skreven og uskreven ret, herunder forvaltningsretlige retsgrundsætninger.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det følger af § 48 a i lov om kommunernes styrelse.

Ved vurderingen af, om der er anledning til at rejse en tilsynssag, skal Ankestyrelsen vurdere, om sagen generelt er egnet til at understøtte det kommunale tilsyns formål og funktion, dvs. overvågningen af, om kommunerne overholder lovgivningen, når de udøver den magt, der følger af, at de er offentlige forvaltningsmyndigheder.

I vurderingen kan bl.a. indgå, om sagen har samfundsmæssig betydning, f.eks. fordi de mulige retlige mangler, som sagen omhandler, har en så grov eller alvorlig karakter, at det kan virke stødende, at kommunens dispositioner eller undladelser står ved magt.

Ankestyrelsen kan endvidere tillægge det vægt, om sagen har økonomisk betydning for borgere eller kommuner, herunder om sagen vedrører en ulovlighed af et vist omfang. Her kan Ankestyrelsen bl.a. se på antallet af borgere, der er berørt.

Det kommunale tilsyn er pligtmæssigt i den forstand, at tilsynet har pligt til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at få en kommunalbestyrelse til at efterleve de

gældende regler. Det er tilsynet, der vurderer, hvilken reaktion, der vil være nødvendig i den konkrete situation. Tilsynet er ikke forpligtet til at anvende sanktioner, hvis en ulovlighed kan afhjælpes ved mindre indgribende reaktioner. Der henvises til betænkning nr. 1395/2000 om statens tilsyn med kommunerne, s. 131.

Det følger af officialprincippet, at en forvaltningsmyndighed har pligt til at oplyse en sag tilstrækkeligt til, at der kan træffes en korrekt beslutning. Det følger samtidig heraf, at myndigheder ikke er bundet af parternes påstande.

Ankestyrelsen kan som tilsynsmyndighed rejse sager af egen drift. Ankestyrelsen tager i den forbindelse stilling til, hvad der er relevant at undersøge for at kunne træffe beslutning om, hvorvidt der skal rejses en tilsynssag over for en kommune.

Ankestyrelsens vurdering af, hvilke forhold, der er relevante og nødvendige at undersøge, må ses i lyset af tilsynets formål, som er at overvåge, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det vil i den forbindelse være sagligt, hvis tilsynet målretter sin undersøgelse af en sag mod væsentlige eller alvorlige fejl og mangler i en kommunes administration og dermed ikke mod fejl og mangler af mere bagatelagtig karakter.

4.2. Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilsyn

Indenrigs- og Sundhedsministeriet er øverste kommunale tilsynsmyndighed.

Det følger af § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet af egen drift kan rejse en sag, hvis ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter. Det er en betingelse for, at ministeriet kan tage en sag op, at Ankestyrelsen har udtalt sig eller har besluttet ikke at tage sagen op til behandling.

Det afgørende for, hvornår ministeriet tager en sag op, er ifølge loven, om sagen må forventes at få særlig betydning for tilsynspraksis, således at ministeriets udtalelse i sagen i væsentlig grad bidrager til styring og koordinering heraf.

Det vil være op til ministeriets praksis at fastlægge den nærmere afgrænsning af, hvornår ministeriet finder anledning til at tage en sag op.

Uanset om der er tale om en sag af principiel eller generel betydning eller af alvorlig karakter, som ministeren efter bestemmelsen har adgang til at tage op, kan ministeriet afvise at tage sagen op, hvis ministeriet ikke af hensyn til styringen og koordineringen af tilsynets praksis finder anledning hertil. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en sag uanset dens alvorlige karakter ikke vurderes at have en mere generel rækkevidde.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har således vide rammer for at vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag. I denne vurdering kan ministeriet lægge vægt på, om der er udsigt til, at ministeriet vil nå til et andet resultat end Ankestyrelsen.

Kommunestyrelseslovens § 53, stk. 2, angiver ministeriets reaktionsmuligheder, når ministeriet tager stilling til sager af principiel eller generel betydning eller af alvorlig karakter, hvor Ankestyrelsen enten har udtalt sig eller har besluttet ikke at tage sagen op til behandling.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan udtale sig om lovligheden af den kommunale disposition eller undladelse og i forbindelse hermed træffe afgørelse om anvendelse eller undladelse af anvendelse af sanktioner efter §§ 50 a-50 d. Det følger af kommunestyrelseslovens § 53, stk. 2, 1. pkt.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan også pålægge Ankestyrelsen at tage sagen op til ny behandling, med henblik på at Ankestyrelsen træffer afgørelse om anvendelse eller undladelse af anvendelse af sanktioner efter §§ 50 a-50 d, eller med henblik på at Ankestyrelsen afgiver en vejledende udtalelse efter § 50. Det følger af kommunestyrelseslovens § 53, stk. 2, 2. pkt.

Adgangen til hjemvisning kan blandt andet anvendes, uden at ministeriet udtaler sig om lovligheden af den kommunale disposition eller undladelse. Hjemvisning er relevant, hvis Ankestyrelsen har besluttet ikke at tage sagen op til behandling.

Beføjelsen vil f.eks. kunne anvendes, hvis ministeriet under behandlingen af en sag bliver opmærksomt på, at Ankestyrelsen ikke har indhentet alle de oplysninger, der er nødvendige til brug for stillingtagen til spørgsmålet om sanktionsanvendelse.

Beføjelsen kan også benyttes i tilfælde, hvor der efter Ankestyrelsens udtalelse om lovligheden af en kommunal disposition er indtruffet ændrede faktiske forhold eller tilvejebragt nye oplysninger.

Ministeriet kan i forbindelse med en hjemvisning afgive en vejledende udtalelse om den generelle ramme for Ankestyrelsens videre behandling af sagen, uden at ministeriet derved bliver inhabilt ved en senere behandling af den afgørelse, som Ankestyrelsen som følge af hjemvisningen måtte træffe.

Ministeriet kan endvidere pålægge Ankestyrelsen at give ministeriet underretning om, hvad der videre sker i sagen, jf. § 56, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Både Ankestyrelsen og Indenrigs- og Sundhedsministeriet er underlagt officialprincippet og har derfor pligt til at fremskaffe de oplysninger, der er nødvendige for, at der kan tages stilling til sagen.

Reglerne om Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilsyn findes i kapitel VII i lov om kommunernes styrelse.

Der henvises endvidere til den juridiske litteratur om ministeriets tilsyn i Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 3. udgave, 2022, s. 868 ff.

5. Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering og begrundelse

5.1. Ministeriets begrundelse for at tage sagen op til behandling

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fundet anledning til at tage sagen om Langeland Kommunes sagsbehandling i Familieafdelingen op til behandling i henhold til lov om kommunernes styrelse § 53, stk. 1, da ministeriet vurderer, at sagen har alvorlig karakter.

Ministeriet lægger vægt på, at sagen omhandler ulovlig administration i Familieafdelingen, som varetager sager, der kan indebære alvorlige indgreb over for børn, unge og deres familier. Ministeriet lægger desuden vægt på, at Langeland

Kommunes manglende efterlevelse af reglerne på børneområdet har stået på i flere år.

5.2. Ankestyrelsens afvisning af at rejse en tilsynssag af 27. august 2025

Indenrigs- og Sundhedsministeriet vurderer, at Ankestyrelsens beslutning af 27. august 2025 om ikke at rejse en tilsynssag over for Langeland Kommune, ikke understøttes af sagens oplysninger.

Ministeriet lægger vægt på, at det er ubestridt, at Langeland Kommune på tidspunktet for tilsynets beslutning af 27. august 2025 handlede i strid med lovgivningen, bl.a. barnets lov.

Ministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at de oplysninger, som fremgår af Task Forcens notat af 28. maj 2024, ikke er blevet afkræftet i de udtalelser, som Langeland Kommune har afgivet henholdsvis i februar og juni 2025. Tværtimod er det ministeriets vurdering, at kommunen i begge udtalelser erkender retlige problemer med sagsbehandlingen i Familieafdelingen.

Ministeriet er opmærksomt på, at Ankestyrelsen kan afvise at rejse en tilsynssag, hvis en kommune i tilstrækkeligt og relevant omfang iværksætter tiltag, der retter op på en ulovlig praksis, eller hvis kommunen på tidspunktet for tilsynets udtalelse i sagen allerede selv har bragt de ulovlige forhold til ophør.

En afvisning af at rejse en tilsynssag på dette grundlag forudsætter dog, at sagen er oplyst tilstrækkeligt til, at Ankestyrelsen kan fastslå, at det eller de ulovlige forhold, som sagen omhandler, er ophørt eller vil ophøre inden for rimelig tid, og at der derfor ikke længere er anledning til, at Ankestyrelsen rejser en sag.

Ministeriet lægger imidlertid afgørende vægt på, at sagen om Langeland Kommunes Familieafdeling har en alvorlig karakter. Ministeriet lægger også vægt på hensynet til de berørte borgere, som klart taler for, at Ankestyrelsen medvirker til at standse de ulovlige forhold ved hjælp af de beføjelser, tilsynet har efter kommunestyrelsesloven.

5.3. Sagens oplysningsgrundlag

Ministeriet vurderer, at der mangler oplysninger i sagen om, hvilke regler Langeland Kommune har handlet og eventuelt fortsat handler i strid med.

Sagen er dermed ikke tilstrækkeligt oplyst til, at Ankestyrelsen på det foreliggende grundlag kan udtale sig om lovligheden af Langeland Kommunes praksis i Familieafdelingen.

Ministeriet vurderer også, at det er usikkert, om Langeland Kommunes forlængelse og genoptagelse af samarbejdet med Den Permanente Task Force vil kunne føre til, at Langeland Kommune inden for en rimelig tidsramme vil have genoprettet en lovlig administration i Familieafdelingen. Oplysningen om, at kommunen har forlænget samarbejdet med Task Forcen, kan således ikke i sig selv begrunde, at der ikke skal føres et retligt tilsyn med kommunen med henblik på at sikre, at den ulovlige sagsbehandling standses.

Ministeriet lægger vægt på, at Ankestyrelsen ved høringerne af Langeland Kommune ikke har afdækket, hvilke dele af lovgivningen, kommunen har handlet i strid med. Ankestyrelsen ses desuden ikke at have undersøgt, om Den Permanente Task Force kunne bidrage med yderligere oplysninger til sagen ud over dem, der fremgår af Task

Forcens notat af 28. maj 2024. Det kunne eksempelvis være nærmere oplysninger om, hvilke regler kommunens familieafdeling ikke overholder i sin sagsbehandling.

Ministeriet lægger endvidere vægt på, at de tiltag, som kommunen har iværksat, bl.a. er rettet mod organisatoriske, ledelses- og personalemæssige forhold. Tiltag af denne karakter kan ikke generelt anvendes som dokumentation for, at en kommune er ophørt med at have en ulovlig praksis, eller at kommunen har gjort det, den ifølge lovgivningen har pligt til, for at standse en ulovlig praksis.

Ministeriet lægger endelig vægt på, at det fremgår af Task Forcens notat af 5. maj 2026, at det på baggrund af Task Forcens kendskab til Familieafdelingen i Langeland Kommune udelukkende er realistisk at arbejde med de dele af sagsbehandlingen, der vedrører inddragelse og faglig udredning, og at Familieafdelingen skal forvente et længere udviklingsarbejde efter ophørt Task Force-forløb, hvor kommunen selv skal fortsætte et omfattende udviklingsarbejde vedrørende øvrige elementer i sagsbehandlingen.

På den baggrund pålægger Indenrigs- og Sundhedsministeriet Ankestyrelsens tilsyn at behandle sagen på ny efter kommunestyrelseslovens § 50 og udtale sig om lovligheden af Langeland Kommunes dispositioner eller undladelser i forbindelse med sagsbehandlingen i Familieafdelingen.

Ankestyrelsen skal endvidere vurdere, om mere indgribende sanktioner er påkrævet for at sikre genoprettelsen af en lovlig praksis. Der henvises til kommunestyrelseslovens §§ 50 a-50 d.

5.3. Den videre behandling af sagen

Ankestyrelsen skal i forbindelse med den nye behandling af sagen undersøge, om Langeland Kommune aktuelt overholder de krav, som lovgivningen stiller til behandling af sager om udsatte børn og unge.

Ankestyrelsen kan f.eks. afgrænse sin undersøgelse ud fra det, der er oplyst i de 26 konkrete sager, tilsynet har oprettet i perioden, samt ud fra oplysninger fra Den Permanente Task Force.

Ankestyrelsen skal oplyse sagen tilstrækkeligt til, at det kan fastslås, hvilke regler kommunen eventuelt handler i strid med. Dette indebærer, at det kan fastslås, hvor kommunens praksis er lovstridig. Det indebærer dog ikke, at Ankestyrelsen skal undersøge alle potentielle fejl og lovbrud i Langeland Kommunes Familieafdeling.

Ankestyrelsen skal således målrette sit tilsyn mod de forhold, der er mest gennemgående og mest alvorlige, og hvor fejl eller mangler har betydning for rigtigheden af de afgørelser, kommunen træffer eller har truffet.

Oplysninger af relevans for den fornyede behandling af sagen vil bl.a. kunne være eksempler på konkrete afgørelser, kommunens interne retningslinjer, sagsbehandlervejledninger m.v., oplysninger fra de faglige forløb, kommunen har iværksat, samt oplysninger, der fremkommer som led i det nye Task Force-forløb.

Ministeriet bemærker, at oplysninger om arbejdet med de konkrete aktiviteter i et Task Force-forløb, som direkte vedrører sagsbehandlingen, herunder arbejdsgangene i Familieafdelingen, kan inddrages og vil være egnede til at danne grundlag for vurderingen af, hvordan kommunen handler lovstridigt, i hvilke sager osv.

Ministeriet bemærker også, at oplysninger om kommunens organisering af familieafdelingen og den personalemæssige situation ikke er relevante for vurderingen af, om kommunen handler lovligt eller ej.

På baggrund af disse oplysninger skal Ankestyrelsen vurdere, om Langeland Kommune aktuelt har en praksis, som generelt sikrer, at lovgivningens krav overholdes af Familieafdelingen.

Ankestyrelsen skal desuden tage stilling til, om der er grundlag for, at kommunen på ny skal vurdere, om den ifølge de almindelige regler om genoptagelse på ulovbestemt grundlag har pligt til at genoptage sager, som er endeligt afgjort.

6. Afsluttende bemærkninger

Ministeriet offentliggør denne udtalelse i ministeriets resumédatabase.

Ankestyrelsen anmodes om at holde Indenrigs- og Sundhedsministeriet orienteret om sagens forløb samt orientere ministeriet, når Ankestyrelsen afgiver en tilsynsudtalelse om sagen, samt hvis Ankestyrelsen træffer afgørelse efter reglerne i §§ 50 a - 50 d.

En kopi af denne udtalelse er sendt til Langeland Kommune og til Social- og Boligministeriet.

Med venlig hilsen

Linnea Withøft Nielsen